

Rozbor schémat kompenzace příjmu v nezaměstnanosti

**Politika zaměstnanosti a
pracovního trhu**

Přednáška č. 5

Příklad: Velká Británie Jobseeker's Allowance (JSA)

- ❑ Pro splnění nároku více podmínek, sepisuje se smlouva.
  - ❑ JSA založena na příspěvcích (Contribution-based JSA) a JSA odvozená od příjmu (Income-based JSA).
  - ❑ **Contribution-based JSA:** nárok vzniká pokud přispíval do Národního pojistného fondu jeden ze dvou předchozích fiskálních let, ne pro sebezaměstnané, s věkem příspěvek roste, dávka se snižuje pokud pobírá mzdu ze zkráceného úvazku nebo má důchod nad určitý limit, nárok trvá nejdéle půl roku.
-

Příklad: Velká Británie Jobseeker's Allowance (JSA)

- ❑ **Income-based JSA:** pro ty co nesplnili podmínku přispívání, podléhá majetkovému testování, pokud by prokazatelně strádal bez této dávky. Výše dávky rozlišena pro různé kategorie, ale její výše v kategoriích je jednotná.
  - ❑ Možnost snížení dávky při porušení určitých podmínek, například nehledá, nesepíše smlouvu, o práci přišel vlastní vinou...
  - ❑ Řada dávek podporující nástup do práce.
-

Příklad: Dánsko – dobrovolné pojištění v nezaměstnanosti

- Existuje 31 fondů podle odvětví, dva pro sebezaměstnané, jeden všeobecný křesťanský. Jsou soukromé řízené svými členy, vznik spjat s odbory, ale účast není ničím podmíněna. Všechny fondy podléhají regulaci ze strany státu, je stanovena výše příspěvků, podmínky nároku na podporu i její výše a délka podpůrné doby. Fondy se mohou lišit dodatečnými službami.
  - Fondy sami stačí při nezaměstnanosti do tří procent, zbytek pokryjí státními dotacemi.
  - Při dlouhodobé účasti nárok na předčasný důchod.
-

Příklad: Slovensko – přísný režim

- Nárok pokud přispíval alespoň ve třech z posledních čtyř let, po vyčerpání vzniká znovu nárok až po třech letech.
  - Podpůrčí doba šest měsíců.
  - 50 % denního vyměřovacího základu, v podstatě průměr hrubých mezd dosažených ve třech letech před vnikem nároku.
-

Rozbor systému kompenzace příjmů v nezaměstnanosti v ČR v mezinárodním srovnání

- Srovnávané země: VB, Německo a Švédsko
  - Kritéria posuzování: dekomodifikace, ochrana před chudobou a sociálním vyloučením, incentivnost.
  - Tři základní situace:
    - situace vstupu do systému a dekomodifikace ztraceného příjmu,
    - situace setrvání v systému, podmínky systému ve vztahu k ochraně před chudobou, marginalizací, sociální exkluzí,
    - situaci opouštění systému a návratu k placenému zaměstnání, pracovní pobídky.
-

Kriterium dekomodifikace

- ❑ Selektivita kompenzačních schémat: podmínky nároku, míra pokrytí populace, čekací doba, délka poskytování podpory
  - ❑ Ekvivalence kompenzačních schémat: legislativně stanovená výše dávky
  - ❑ Redistribuce kompenzačních schémat: schéma sociálního pojištění a pomoci v nezaměstnanosti
  - ❑ Míra dekomodifikace pro kategorii osamělých rodičů
-

Kriterium ochrany před chudobou a sociálním vyloučením

- ❑ Ochrana nezaměstnaných před příjmovou chudobou
  - ❑ Redukce příjmové chudoby
  - ❑ Příjmové a majetkové testování
  - ❑ Kompenzace nákladů na bydlení
  - ❑ Kontrola uchazečů o zaměstnání, sankce a vylučování z kompenzačních schémat
-

Kriterium pracovních pobídek (incentivnost)

- ❑ Pobídkový potenciál základních charakteristik kompenzačních schémat: vztah dávek k nízkým mzdám, změna výše poměru náhrady
  - ❑ Přejít od dávek k placené práci (veřejná péče o děti)
  - ❑ Účinky systému sociální ochrany na nezaměstnané při návratu na pracovní trh
-